Ч. 233. (404). Львів, Пятниця, дня 22. вересня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В зайнятих територіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границю:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописї приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всї бюра по цїлім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Гадки з початком шкільного року.

З нагоди кождого нового шкільного року перед злощасною війною обговорювалось звичайно в нашій пресї завданя й обовязки суспільности зглядом рідної школи на найблизший час.

Кождий Кружок У. П. Т. готовив ся до нової працї, робив завчасу буджет сподїваних в роцї видатків на веденє істнуючих вже і ново основаних шкіл.

Оголошеня про загальні збори, сходини, конференциї і пр. читалось предовгими шпальтами. Читач рідної преси тїшив ся і журив ся разом зі старшиною кружка, що закликала загал до жертв на продовженє любої роботи — звідки добути гроша; радів, перечитуючи численні, хоча дрібні жертви на рідну школу, та й від себе не залишив докинути лепту на святу справу рідної школи.

За сими признаками руху, житя по товариствах, глядить читач і тепер, та ненаходить їх. Причини сего розуміє кождий, але не кождий їх виправдує.

Не вжеж, до всїх страт, до всеї руїни майна і скошеного цвіту мільйонів молодого житя має прийти ще застій в просвітній роботї коло вихованя і виобразованя дорастаючої молодїжи.

Коли богатий нарід в інтелїґентні верстви, маючи достаточне число шкіл, може без тріводи глядїти в будучність, то нашій нациї з невеликим числом інтелїґенциї перед війною, тепер по таких великих втратах занедбанє в заходах коло розвою рідної школи лягне каменем у всїх її змаганях по війнї.

Тому нехай відживе добра слава нашої традицийної жертвенности на рідну школу, хоча й які злидні переживаємо. Тут на черзї стільки завдань: віднова бурс, привернене істнованя середних шкіл, живійша акція коло основаня народних українських шкіл по містах, приготованя реформи народної школи по селах, зладженє підручників до народних шкіл, виділових, торговельних і реміснячих.

Нехай обновить ся просвітна діяльність з перед 2—3 років.

В духовій працї віднайдеть ся притолочена енерґія; вона й звеселить так вже через край сумну нашу буденщину.

Світова війна.

Російська офензива.

Берлїнські часописи підчеркують, що ожидана загальна російська офензива вже зачала ся. Та нїгде не має вона виглядів на успіхи, бо осередні держави, Болгарія і Туреччина приготовились до неї і військово і економічно.

Все ще шукають дороги.

„Matin“ довідує ся, що російські війська на днях спрямують свої зусиля проти Галича, який становить найбільшу запору в сторону Львова. По здобутю Галича, треба би ще здобути Миколаїв і дорога до Львова була би промощена. В найблизших днях треба надїятись великих боїв на відтинку Галич-Миколаїв.

Услівя мира.

Берлїнський „Lokalanzeiger“ наводить послїдню промову Барту, виголошену на зїздї нової італїйської лїґи (Данта), у якій подано слїдуючі услівя мира: Німцї мусять звернути всї зайняті землї, зґодити ся на значні воєнні відшкодованя і відбудувати знищені краї.

В Семигородї.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) Співробітник дневника „Tijd“ пише:

Боротьба в Семигородї заслугує на увагу з двох зглядів: Перше тому, що Семигород є цїлию, для котрої Румунїя підняла заборчу війну, відтак, що Росія має надію з походу Румунів витягнути користь для себе самої.

Співробітник зазначує опісля, що Росіяни бажали би окружити крило південного австро-угорського фронту, а саме похід Румунів в Семигородї міг би серед відповідних обставин довести до такого окруженя. Румуни обсадили вже досить велику область Семигороду, але їх успіх є лише позірний. Їх похід вказує виразно, що Румунїя ставить інтерес коалїциї на другім місци, а на першім свій намір — обсадити Семигород. Не можна було сподївати ся иньшого виступу зі сторони держави, для якої заборча війна є звичаєм. Румунська армія могла довершити богато кориснїйшу працю, якби була кинула всї свої сили в напрямі Бистрицї. В днях, коли Румунїя розпочала війну, положенє південного крила австро-угорського фронту було ще критичне. Може бути, що удар з південного крила в Карпатах був би міг рішити боротьбу. Тепер вже за пізно.

ВАСИЛЬ ДЗЇКОВСЬКИЙ.

Послїдна ніч.

(Далї).

Най читають — згадував слова товаришів, коли ті прибивали і розкладали ґазети — най читають, тут не одно про них, про волинські школи, про наших Стрільців і все иньше“..,

Най читають!...

Й не стямив ся, коли прийшов над потічок „Веселу“. Потічок вузесенький, ледви на два кроки завширшки. Журчить тихо, тихесенько у бурянї і світить ясною лентою до місяця... На однім місци ширший, з кладкою і камінем довкола. Тут стрільцї вмивали ся, а коли загатили воду, то й купали ся частенько.

...„Кілько працї, кілько труду, бурмотів під носом, — дивлячись на масивні окопи, землянки, на густу сїть дротяних перешкод... Ми тут часть нашого „я“ вложили, в ті артистичні, приємні окопи красу наших душ перелили і — все на дармо. Завтра прийде ворог і все те, над чим ми працювали тільки часу, поруйнує, позасипує і слїду не оставить ніякого...

Вертав горою.

Коло управи збиралась чета. Хлопцї зносили якісь лави, иньші столи, стільцї, то що...

— „Все оглянули?“ — запитав Стрільців.

— „Так пане підхорунжий!“...

— А всї вже?

— Усї!...

Васильків перечислив чету і зійшов в низ коло „маґазину“.

Три стрільцї розбили бочки з нафтою і обливали матеріял.

Коли впорались, лишив двох зі „старої войни“ палити.

— „О годинї пів до четвертої підпалите, впрочім маєте вважати, я дам знак ракетою“.

Чета відійшла до Соснова. Стрільцї зайшли до пустої полкової управи. Декотрі позлягали, иньші поскидали набір і ходили по дворі, по дорозї, довкола хат; кількох побігло на цвинтар, до церкви — не могли дібрати собі місця, вспокоїтись...

Васильків лишив ся при мостї, коло сторожі.

До него присїв ся один з вартових.

— Пане четар, пощо ідемо відси? Чи так зле? Чи не можна витримати? Коби ви знали, як менї сумно, як тяжко!... Ту мій найкрасший товариш поляг, я прийшов тут перший на патрулю рік тому... Так сумно — говорив тихим дрїжачим голосом, — так сумно, що плакати хочеть ся. Якби від мене, то я тримав би ся тут до останку.

— „Не можна брате тримати ся. тут нас обійдуть і вибють“...

— „Вибють? — а щоби вони не дочекали! Вони — нас? Та я сам їх пібю! Знаєте, як іно нас змінять, возьму піду до якоїсь хати, привяжу десь гандґранат, до гандґраната привяжу шнурок, а шнур до клямки — говорив чим раз швидше, майже з плачем. А як прийдуть Москалї і потягнуть за клямку, то витягнуть шнурок, іно вони до хати, а ту — бавх!

Так, побє їх, а я пімщу ся, пімщу ся за товариша Василя, пімщу ся... і розплакав ся.

— А як там зайде хтось з наших? сказав дижурний...

— Нї, я вже допильную, я не попущу, ми тут всї вже таке думали...

Прийшло ще кількох стрільцїв.

„Не можемо спати, оправдують ся, так тяжко“.

„Так якось лечно, шо аж дрожь бере“...

— Коби скорше забрати ся відси, бо жаль тисне за серце...

А котра година пане підхорунжий?

По одинайцятій.

— То ще далеко!

А яка ладна ніч. Давно не було такої. Дивіть ся, який той Соснів! Така ніч була тодї, як ми сюди прийшли. Чи тямите?

— Аво, там ми кватирували, сказав один, і показав рукою на середину села.

— Ти Іване, ще курку варив, засміяв ся вістун Петренко...

Хлопцї оживились споминами.

— А якже, ну... А Маланку памятаєш?

Ще-би нї? Єк вона лїпила пироги, а ми щось співали. Вже не вгадаю, що то було, але

10.000 трупів перед німецькою лінією.

До „Berliner Tgbl.“ пишуть з поля: На 20-кільометровім фронті Лінзінґена відбували ся незвичайно заязті бої; найстрашнійша битва розгоріла ся коло Коритниці. Для оцінки вистане вказати, що крім здобутя 3 скорострілів, полонено 200 жовнярів, між ними трьох висших офіцирів, вчера-ж знов начислено перед тою лінією понад 10.000 трупів.

До історії італійської зради.

ЛЮҐАНО. (Ткб.) Посол де Маріні подає в дневнику „Рома“ незвісні дотепер подробиці про становисько Італії зглядом Австро-Угорщини вже в часі анексійної кризи. Тодішний італійський міністер заграничних справ Тітоні сказав на зїзді в Десіо до тодішного російського міністра заграничних справ Ізвольського, що, як він хоче війни, Італія сповнить свій обовязок і разом з Росією виповість війну Австро-Угорщині. Ізвольський на се не згодив ся, бо Росія була тоді по недавній війні з Японією, а Франція й Анґлія відраджували її війну. Однак від сего часу відносини Італії з Петроградом стали тіснішими.

Лінія Чорновода-Констанца в німецькім огни.

На основі інформацій, одержаних з Букарешту через Стокгольм, доносять: Зелізничий рух на лінії Констанца-Букарешт здержано тому, що коло Чорноводи зелізнича лінія находить ся вже в огни німецьких батерій. Правильна комунікація неможлива. В Букарешті побоюють ся, що в найблизших днях примісток Чорноводи дістане ся в руки болгарсько-німецьких військ.

Брусілов кінчить кампанію в жовтни.

Амуніція все була „каменем приткновенія“ для російської армії. І тепер справа ся викликує в Росії загальне занепокоєнє. Дають ся чути нарікання. Команданти на волинськім фронті домагають ся скоршої достави амуніції. Причиною лиха під сю пору є Румунія, котрої виступленє спричинило недостачі в амуніційних доставах і вменшило продукцію для власної потреби Росії. В Росії тремтять, щоби не повторили ся події з весни 1915 р. „Московскія ведомости“ пишуть: Ґенерал Брусілов хоче за всяку ціну покінчити в жовтни в Карпатах, бо не хоче ще раз виставити російську армію на зимову кампанію на негодігних карпатських становисках, бо воно моглоби вийти в користь неприятеля. Значить можна заключати, що в найблизших днях будуть в Карпатах горячі бої. Мимо того Росія всею силою готовить ся до зимової кампанії.

щось веселого, бо Петро хотів гуляти з Маланкою, іно вона не хотіла, бо робила пироги.

— Ще й замастила його мукою!...

Місяць підніс ся ще висше і ще яснійше осяяв цілу околицю. Від хаток бігла біла хмарка у степ, десь понад Ганчарки. Над двором спалахнув метеор і злетів великим луком за церкву.

Цілий Соснів тонув в чарівнім, приманчивім сяйві. Хати білі-білесенькі, такі, як папір біленькі, а всі в темних садках. Місцями блищать золотом шиби, на старій церкві іскрить ся великий хрест. Ясне світло капле з нього на старі порисовані мури... В Стрипі купаєть ся місяць. Вода плеще, шумить на заставці і розходить ся великими колами аж під тінистий сітник. В морщинах водних кіл грають ся також місяць, бачиш зорі і ціле небо, тільки темнійше, але глубоке. — Як потече більше води з заставки і кола стануть густійші; бачиш кількананцять неб відразу. На кождій морщині глубока синява з звіздами і дрижачою повнею. Числиш їх — не дочислиш ся, один тут, другий там, і знов тут і там, і деинде вже, і ще тот один там в небі високо!...

— Краю милий, рідний і тебе покидати! Ми ту кости клали, крівцею степ росили.

— Гей ви степи безкраї, далекі, — прошепотів той, що зазвав ся вбити Москаля ґрана тою.— Гей степи ви, степи.

„Мати рідна земля,
Скілько крови і сліз
По степах вітер розніс!...

(Далі буде).

Грецький король перед рішенем.

РОТТЕРДАМ. Атенський дописуватель „Associated Press“ був на авдієнції у грецького короля. Король висказав ся, що Греція булаб готова прилучити ся до антанту, як що бачилаб в сім зовсім певну користь. Та досі нема ще такої певности, що рівноважилаб ризико воєнне і конечні на випадок участи Греції у війні втрати в людях.

Король є того погляду, що болгарська інвазія в Македонії і виступленє Румунії можуть змінити підставу грецької політики. Тому і розважує ся сі чинники, а від кінцевих висновків сих розважань зависиме є оконечне становиско Греції.

Ударила година, в якій король і його правлінє мусять прислухати ся до голосу душі Гелляди, щоб рішити будучину гелленської раси.

Вісти з Риґи.

ПЕТРОГРАД „Бирж. В.“ доносять, що в Ризі нема мяса. Достави відбувають ся одноторовою зелізницею, що й так зайнята для перевозу війська. Нема теж картофель, масла, яєць, риби ні цукру. Родини німецьких поселенців висилають з Риґи в Сибір.

Румунія без Добруджі.

„Lokalanzeiger“ доносить з Стокгольму: Дуже цікавим є, як букарештенська преса приймає російсько-румунські невдачі. Офіціяльний „Victorul“ пише в передовиці, що румунський нарід по невдачах на полудневій границі зовсім не має причини сумніватиі ся в доцільну обережність своєї начальної військової команди. Операції в Добруджі не належать до румунського боевого фронту, але до російського. Тут поносить відвічальність лише російська начальна військова команда. Після досвідів довгої війни можемо довіряти плянови наших славних союзників. Русофіл ґенерал Мілле пише в „Адеверуль“: Під військово ґеоґрафічним зглядом належить Добруджа до російської Бесарабії. Длятого сей відворот є жертвою, яка і самій Росії лежить на серці. Натомісць „Епока“ пише, що ожидання, які цілий нарід привязував до непобідимих союзників, не здійснили ся.

Начальна військова команда мусить сама зарядити все потрібне для забезпечення Добруджі, конечної для самостійности Румунії. Без Добруджі Румунія перестає бути самостійною державою.

Румунські торговці потребують гроший.

Румунський міністер фінансів Омелян Костінеску поїхав до Льондону, щоби обговорити услівя румунської позички. Румунія думала, що своїм виступленем прискорить кінець війни; недавні події принесли розчароване, тому над Румунією повисла журба о буджет. Навязано переговори з Францією й Анґлією. Позичку має Румунія дістати за заставом цілих румунських жнив і при запоруці доходів з тютюну і соли. Загалом в Румунії послідні прояви розчарованя. Военні аґітатори вмовкли, а поважнійшим кругам насуваєть ся перед очи мараво судьби, яка стрінула Сербію й Чорногору.

Голяндія і Данія остають невтральні.

Розсівані чутки, будьтоби Голяндія пробною мобілізацією готовилась виступити чинно, є зовсім безосновні, бо нідерляндська армія є вже давно змобілізована. Таксамо є й в Данії.

Болгарське звідомлене.

З д. 20. вересня.

Македонський фронт: Боротьба коло Леріни (Фльоріни) ведуть ся з корисним для нас перебігом. Сильні протинаступи, в яких взяла участь наша кінвота, виперли ворога і нанесли йому великі втрати. Побоєвище вкрите ворожими трупами. Ми полонили офіцира і 14 кавалеристів з російської бриґади, як також 100 жовнірів 175 російського полку піхоти та здобули два скорострілі. Сильні наступи ворога на узгірє Каймакцалян не вдали ся і принесли йому великі втрати. В долині Моґлени положене незмінене. З обох сторін арматний огонь і слаба діяльність піхоти. На схід і захід від Вардару огонь артилерії.

Румунський фронт. Над Дунаєм наша артилерія остріляла з успіхом дворець в Турн-Северін. Боротьба на лінії Маралей Манук-Арабадзі-Кароша-Кобадін-Тузля тривала вчера в дальшім тягу з цілою заязтістю по обох сторонах. Ворог удержав ся на своїм сильно укріпленім становиську. На побережі Чорного моря панує спокій.

Турецьке звідомлене.

З дня 20. вересня.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ. Фронт Фелягіє. Неприятель дня 19. с. м. острілював знов наші становиська з тяжких армат, та не заподіяв шкоди.

Фронт перський. Дня 19. IX. Росіяни з ріжних сторін наступали слабими силами на Девлет Абад. Рівночасно російська кіннота перейшла до наступу в північній части Гамадану. Всі атаки відперто.

Фронт кавказький. На правім крилі були два сильні наступи ворожі на відтинку Оґнот, причім неприятель потерпів втрати.

Ріжні вісти.

БЕРЛІН. Дневники довідують ся, що четвертий грецький корпус умістить ся в Зґоже лицах.

БУДАПЕШТ (Ткб.). В угорськім соймі велась дальше дискусія над внесенями ґр. Андраштя і Апонія. Відтак слідувала дискусія над інтерпеляціями, в часі якої прийшло кілька разів до бурливих сцен, передовсім підчас промови посла Шіляґія. З причини тих сцен зарядив президент перерву в засіданю.

Добруджа.

(Край і населенє).

Хоч і не є се край розмірами великий, ні надзвичайно плодовитий, а предінь є він цілию стремлінь Болгарії, котра разом з осередними державами добре оцінює його значінє міцної засуви Балкану проти вікових завойовницьких стремлінь Росії.

З трьох сторін границі її творить вода. — На заході і півночи кладе Дунай своє могутнє рамя довкруг Добруджі; на просторі 500 клм. котить він свої филі, тут жовтаві краски від глиняної почви Добруджської землі. Богато на ньому болотнистих, шуварами зарослих островів, над якими линуть хмарами дикі качки, фляминґи й пелікани.

А знов на сході Чорне море миє солоними бурунами береги Добруджі на просторі 300 клм. Се побереже творять вапняки, ожарені сонцем півдня. Воно в північній части є трохи більш розвинене, чим на півдни: море вирізьбило тут ряд дрібних заливів, але вигідного, для торговлі пригожого прибою тут нема. Через те і мало тут більших міст: Бальчік, Манґалія, от і всі. Найкрасшою пристанею є Констанца, та се порт сотворений не природою, тільки людськими руками, — головно при помочи французького капіталу. Якби Румунія була прилучила ся до осередних держав, Констанца була би напевно по війні стала важним кінцевим прибоєм південно-східної торговельної лінії, спрямованої в сторону таких портових міст, як Лівадія, Азів, Бамут, Трапезунт і Сінопа.

Якіж пейзажі дає сама Добруджа? Се край степовий, непереораний ще лемішем рільника. Гуляють по ньому дикі вітри, підносячи хмари білої куряви від раня до вечера, і тілько заходяче сонце вичаровує з тої скучної степової верхні відраднійші краски. Та Добруджська земля не є невдячна, скілько разів пильна людська рука спробує її управити. Отже й тут розсіяні тепер вже хліборобські села в місцях, де передтим були лише колиби пастухів овець чи рогатої маржини. Молодники винограду, кавунові поля, збіжеві лани, стрічають ся тут щораз частійше.

Населенє дуже ріжнородне. Що село, то иньше по народности, способі житя і звичаях. Волохи, Болгари, Татари, німецькі кольоністи, яких тут розмірно богато.

Яка судьба стріне Добруджу, в чиїх руках опинить ся оконечно по світовій війні, поки-що предвидіти годі. Та певне є се, що завдяки свому ґеоґрафічному положеню, жде її в будучині як найкрасший культурний розвиток.

НОВИНКИ.

— **Здоровлє Ексц. Митрополита.** Як ми й надіяли ся, всі чутки про грізний стан здоровля, ба й про смерть Митрополита не провірили ся. Німецька преса стверджує згідно, на основі урядової вістки, яка через еспанську амбасаду наспіла з Росії, що Митрополит живе.

Иньша річ, що відносини, серед яких проживає наш Владика, є гірші, як в тюрмі. Та маймо надію, що молитви українського народу виєднають Йому у Всевишнього силу перетривати дні неволі і вернути щасливо на свій престол.

— **Папа занедужав.** Зі Швайцарії наспіли вісти, що папа легко занедужав. Має горячку, але стан його здоровля не представляє ніякої небезпеки. Передвчера мав ся вже ліпше так, що приймав на послуханю.

— **Церковна музика.** Хор під управою о. проф. Туркевича відспіває в Преображенській церкві в неділю 23. с. м. о 10. год. рано: 1) Службу Божу Вербицького — As-dur. 2) Концерт Бортнянського XXXI — G-dur.

— **На городецькім передмістю** у Львові зайнято в часі ферій льокаль нашої української народної школи ім. Грінченка на військові ціли. Справа стала для нашої громади дуже скрутна. Як звісно, в тамошній части міста жиє найбільше Українців, згадана школа є там одинока українська, числила в минувшім році над 300 дітий, а тепер мала ще більше зголошеної молодіжи. Наші родичі були в розпуці, бож наука в міських школах зачала ся вже 1. вересня, а судьба нашої школи була так непевна. Супроти великої ваги сеї справи для львівської громади вислав „Народний Комітет“ депутацію до мійського ґенерала п. Рімля, щоби йому нашу потребу представила, а з окрема зайняв ся ділом ще й рад. Барінський. Нині можемо подати городецьким Українцям радісну вість, що ґенерал Рімль обіцяв нашій депутації опорожнити до кількох днів шкільний будинок. Інтересовані родичі можуть бути отже спокійні о долю своєї школи. Ще пару днів терпеливости, і наше красне рідне огнище засияє по давному. Колиж би хто вписав вже дитину часово до иньшої школи, повинен її відібрати і до своєї школи повернути.

— **Відзначеня.** Фельдвебель Юстин Зимин, цуґсфірери Василь Сирватка і М. Сидор при 77 п. п. зістали відзначені срібним хрестом заслуги з короною на стяжці хоробрости.

— **Ще одно розпорядженє.** Дневник державних законів оголошує розпорядженє про втрату публичних прав і становиськ в наслідок полишеня державної области в часі війни.

— **З польського кола.** Дня 19. вересня відбуло ся засіданє політичної комісії польського кола, на якім презес Білїнський здав звіт про польську справу і діяльність леґіонів. Продовженє засіданя відбуде ся дня 21. с. м.

Дня 20. вересня було засіданє комісії для мійських і промислових справ, на якім бар. Баталія інформував присутних про діяльність централї для відбудови краю і про її найблизші задачі.

— **Зі Самаританської помочи.** Засіданє комітету укр. Самаританської помочи буде в суботу 23. с. м. о год. 7. веч. при улиці Коперника 36.

— **Поворот з Румунії.** Вчера прибув до Берліна посол Водіанер з Румунії з 150 австрійськими й угорськими горожанами. Речинець прибутя ґр. Черніна ще незвісний.

— **Продовженє нічних леґітімацій.** Продовжити леґітімацію можна від нині що дня в III. департ. дирекції поліції. Оплата за продовженє виносить 50 сот.

— **Смерть летуна.** Найстарший французький летун Сімон упав підчас лету.

— **З російських вражінь.** Кореспондент „Нового Времени“ пише: „По декількох тижнях, поребутих в Льондоні й Парижі, Петербург видаєть ся чимсь подібним до старого царгородського мосту, чимсь брудним, задумливим, повним порохів і розстрясеним, за що треба ще платити. В Парижі вражає в порівнаню з Петербургом відсутність ранених на вулицях і в садах. Говорять, що у Французів значно більше вбитих ніж ранених, крім того більше шпиталів за містом. Тоді, коли в нас попід крамницями стоять „хвости“, нема цукру, нема мяса, головка карафіолу коштує 3 руб., а на другий день гнилий некуплений товар продаєть ся ще дорозше, — в Льондоні й Парижі нема нічого подібного. Тоді, як у нас майже нема засобів комунікації, в них майже кождий може користати таксомоторами.

В Москві така сама недостача засобів поживи, як і в Петербурзі, коли не більша. „Хвости“ на кождій улиці, та здаєть ся ще довші ніж у північній столиці й ще терпеливійші, бо крамарі тут просто знущають ся над бідним людом. Почувши, що в якійсь крамниці будуть продавати ся засоби поживи, горожани від півночи стають у чергу й чекають до ранку, але тепер знову довідують ся, що сьогодня продажі не буде, а мають прийти иньшим разом. І се повторюєть що дня з усіми засобами поживи: цукром, молоком, яйцями, мясом і т. д. Московські господині в розпуці й не лише вони. Чим далї на південь, тим більше відчуваєть ся, що засоби поживи зменшають ся, а дорожня зростає. В Харкові „хвости“ тягнуть ся на сотки сяжень. У Полтаві й Новочеркаську нема їх, але тому лише, що й на ринку нема нічого. Хто міг би подумати, що Україна, осередок нашої продукції цукру, дійде до того, що там ділити-муть цукор по півтора фунта кождого місяця на людину!“ (ВСвУ.)

— **Польський вчений.** Звісний наш „приятель“ проф. Брікнер розписавши ся у („Wiadomości polskie“ і „Czas“ про кресових Поляків, доторкає і напряму репрезентованого п. Вячеславом Ліпінським, причім так каже: „W imię czego mieliby się Po acy kresowi wyrzekać polskości i rozlewać w obcej kulturze — litewskiej czy ukraińskiej? Ani jednej, ani drugiej nigdy nie było, niema i nie będzie. Jest kultura zachodnia, katolicka, polska i jest kultura wschodnia, prawosławna, rosyjska, między niemi można wybierać“. Безмилосерний є той пан Брікнер.

— **Як пімстити ся на Румунах?** Довести до того, щоби ми мали все румунське збіже, а Румуни наші хлїбові карти.

— **На воєнну кухню.** Дохід з вистави, яка відбулась в мійськім театрі в користь воєнної кухні виносить 1.293 К. 20 сот.

— **Коли скінчить ся війна?** Про се пише французький жовнїр в одній часописи так: „В падолисті 1914 року щіпили нас чотири рази проти тифу, при чім впевнювано, що се вистарчить на 2 роки. Тепер, коли сей час минає, щіплено нас знову, але лише 3 рази. З сего можна заключити, що війна буде ще тривати півтора року“. Се обчисленє було би вравдиве, колиб ми знали, після якого рахунку французькі лїкарі переводять щіпленє.

— **Жидівська катедра у варшавськім університеті.** Варшавський „Hajnt“ доносить: Жиди поробили відповідні заходи, щоби осягнути свою катедру у варшавськім університеті.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 20. вересня 1916.

Нині: 22. вересня гр.-кат. Йоакима, римо-кат. Маурицеґо.

Завтра: 23. вересня гр.-кат. Минодори, римо-кат. Теклї.

○ **Звичайні Загальні Збори** Руского Інститута для дївчат в Перемишли відбудуть ся дня 29. вересня с. р. о 3 зглядно 4 год. пополудни в салї Інститута з слїдуючим дневним порядком:

1. Звіт уступаючого Виділу, 2. Звіт контрольної комісії і внесенє на абсолюторію, 3. Ухваленє прелїмінаря, 4. Вибір 3 виділових і 1 заступника на місце уступивших і контрольної комісії, 5. Зміна статута, 6. Внесеня і інтерпеляції.

○ **З ґімназії СС. Василіянок.** Правильна наука в українській ґімназії СС. Василіянок у Львові розпочала ся з нинїшним днем (15 вересня). З огляду на паспортові трудности продовжує ся вписи до поодиноких кляс. Учениці, що не можуть дістати, паспортів, мають зголосити ся письменно до дирекції, подаючи свою точну адресу, а дирекція вишле урядове візванє, на підставі якого будуть могли одержати позволенє на приїзд до Львова.

Приміщенє можуть знайти учениці в Інституті СС. Валиліянок, де ще є вільні місця.

3—3 Дирекція.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 21. вересня 1916.

На східнім фронтї.

Фронт проти Румунії:

На полудне від Петросені обсадили ми також височини по обох боках гірського переходу Волькансього.

Під Надь-Себен (Германштадом) і на східно-семигогородськім фронтї лише сутички передних стеж.

Фронт ґенерала кавалерії архикнязя Карла:

Б Карпатах Лісистих неприятель продовжує свої наступи проти армії ґен. Карла пана фон Кіршбах з як найбільшою впертістю.

Під Бреазою і на схід від сідла Пантирського втиснув він трохи в зад вискакуючі вперід части фронту, впрочім всі наступи розбили ся о хоробрість оборонців.

Поміж борючими ся в Карпатах військами ц. і к. оружної сили заслугують хоробрі баталїони угорського ополченя оберста Паппа на окреме виріжненє.

Також над Нараївкою всі зусилля неприятеля остали без успіху.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

В армії ґенерала-оберста фон Терештиянського стояли сполучені боєві сили ґен. фон Марвіца між Пустомитами а Затурцями знов під натиском великих російських мас. Спосіб борби противника осягнув свій вершок у безпощаднім, як все, витинаню в пень своїх гнаних густими кольонами в перід наступових військ, в яких середині є також і ґвардійці. Лиш на схід від Свинюх борба є ще нерішена, впрочім неприятель відкинений з найтяжшими з його боку втратами.

На італійськім фронтї.

Більших боїв не було.

На півд.-східнім фронтї.

В области наших військ без зміни.

Заступник шефа Ґенерального штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

На північ від Соми відбули ся знов боротьби ручними ґранатами під Курселє.

Частинні ворожі наступи під Флєр, на захід від Лєбеф і на північ від Комблє відбиті.

На полудневий захід від Ранкур і Бішавень здобутий в наступі наших військ терен стратили ми відтак по завзятих боях.

На полудне від Ранкур укріпили ся ми в здобутих окопах.

Фронт німецького наслїдника престола:

На право від Мози відбито неприятельські наступи, ведені на відтинку Тіомон-Флєрі при зростаючій діяльности артілерії.

На східнім фронтї.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

На захід від Луцька продовжала російська ґвардія разом з иньшими великими силами наступ проти військ ґенерала фон Марвітца. Під Коритницею боротьба ще не скінчена. Впрочім на фронтї 20 клм. наступ часто повторюваний серед дуже крівавих страт неприятеля, зовсім не вдав ся.

Фронт ґенерала кавалерії архикнязя Карла:

Бій над Нараївкою ведено дальше успіш-

ко. В Карпатах також і вчера неприятель повторював свої насильні наступи.

З виїмкою місцевого успіху в околиції Пантирського провалу і на відтинку Татарки на півн. схід від Кірлїбаби відкинено його серед тяжких страт.

На горі Ледова Бата наступав він сїм разів на наші становиська. Стрільцї ріжних нїмецьких племен під проводом ґен. майора Беша брали визначну участь в побідній обороні, яка відзискала в наступі гору Смотрець, що впала була в неприятельські руки.

Семигородський фронт:

Граничні височини по обох боках Вольканського переходу обсаджені нами.

На балканськім фронтї.

Фронт ґенерала пільного маршалка Макензена:

Бій в Добруджі станув в місци.

Фронт македонський:

В успішних наступах болгарських під Фльоріною Французи мали значні втрати. Болгарська кіннота розсїяла приступом неприятельську піхоту, що подала ся взад у східнїй сторонї від сего міста. Богато жовнїрів полонено, здобуто декілька скорострілів. Під Каймакацаляном і на фронтї Моґлени відперто кілька сербських наступів.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Оповіщене Загальних Зборів.

Загальні Збори членів „Народної Торговлї“ стов. зар. з огр. порукою у Львові відбудуть ся **дня 29. вересня 1916 р.** о год. 4 по полудни в дирекцийній салї у Львові в домі власнім в Ринку ч. 36 з слїдуючим порядком дневним:

1) Відкрите Загальних Зборів предсїдателем Совіта і уконституоване Зборів.

2) Звіт управляючого Совіта з діяльности за рр. адм. 1913/14, 1914/15 і 1915/16.

3) Звіт і внески головного Комітету контрольного §§. 24 і 46 ст.

4) Доповняючий вибір 6 членів уступаючих з Совіта по гадці § 15 статута.

5) Означене висоти марки пресенційної для членів Совіта на рік адм. 1916/17.

6) Вибір Головного Комітету контрольного на рік адм. 1916/17.

7) Внески і запити членів.

В день Зборів відбуде ся о 9 год. рано в Преображенській церкві Богослужене за померших членів. Леґітимацією членів на Загальні Збори є власна удїлова книжочка. Білянс для перегляду членів буде виложений від 20. с. м. в бюрі дирекційнім у Львові і по складах стоваришеня на провінції; на жадане висилає Дирекція почтою.

Львів, дня 8. вересня 1916.

Юлїян Січинський, предсїдатель — Др. Стефан Федак, член Совіта.

НОВІ КНИЖКИ.

1) **За козацьким хлїбом:** Оповідане з давних часів Книжочка має пять роздїлів: I) Стріча. II) Неволя. III) Ясир. IV) На чайках. V) Козацький хліб і закінчене та прикрашує еї пять образців. — Цїна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

2) **Войнаровський**: історична поема К. Рилєва, переклав О. Коваленко. Поему попереджає пояснене „Від Редакції і Вступне слово“ Олекси Коваленка. Цїна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

3) **Чекає нас велика річ:** написав Богдан Лепкий (з 10 образками). Цїна одного примірника 50 сот. (для чл. 40 с.).

4) **З крівавого шляху Українських Січових Стрільцїв.** Ілюстрована збірка оповідань і описів, зредагував Др. Осип Назарук. Цїна одного примірника 1 К 20 сот. (для членів 90 сот.).

Висилає за попереднім надісланем гроший (також в марках) Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. На порто треба долучити 20 сот. (рекомендоване порто 45 сот.).

На скарб Боєвої Управи У. С. С.

Неначе ті орли злетїли на ворога наші Українські Січові Стрільцї здобувати красшу долю своїй Неньці-Україні, батькам, мамам, братам, сестрам, жінкам, дїтям.

Ми тїшим ся їх походом. У нас яснїла вольна Україна, свобода, гаразд.

Та немов яка хмара прислонила нас. Чи не забули ми наших Орлів? Вониж боролм ся, борють ся й будуть бороти ся. Треба лиш їм помочи. Вонаж якось припинила ся, хоть так конче потрібна.

А нумо, хто живий лиш! Спіши в цю прикру хуртовину з підмогою!

Купуйте всї виданя Української Боєвої Управи!

Постарайте собі відзнаки У. С. С.!

Замовте собі воєнні перстенї!

Пишіть на картках з житя У. С. С. у полї. А і на добровільні жертви не забувайте!

Посилки того рода треба звертати на адресу: Zentralleitung der Ukrainischen Legion in Wien, XIV. Goldschlagstrasse 108.

Всї виданя Боєвої Управи У. С. С. мають на складі:

1) Боєва Управа У. С. С. (як висше);
2) Союзний Базар у Львові;
3) Народний Базар в Перемишли;
4) Народний Базар в Стрию;
5) Книгарня тов. ім. Шевченка у Львові.

Здорові були!

За Боєву Управу У. С. С.:

Др. К. Трильовський, В. Темницький, В. Сїнґалевич, Д. Катамай — писар.

Не минайте а перечитайте!

Чи варто за невеликі гроші в тих тяжких часах розвеселити ся?

Певно кождий скаже, що варто.

За 1 К. 80 сот. можна 900 рази засміяти ся!

Саме тепер вийшла обємиста книжка (девять аркушів друку), котра містить в собі 900 словами девятьсот

Дотепів, вигадок і жартів.

Хто хоче розвеселити ся, а таких в теперішнім часї буде певно богато, нехай чимскорше спровадить собі сю книжку, бо задля великої дорожнї і браку паперу наклад зглядно невеликий. Сю справдї на часї книжку видало Товариство „Просвіта“. Канцелярія Товариства у Львові (Ринок ч. 10) висилає єї безпроволочно тому, хто пришле переказом на саму книжку 1 К 80 с. (Члени „Просвіти“, що заплатили вкладку, платять тільки 1 кор. 30 сот.), а на рекомендовану пересилку 35 сот.

Оправлений в полотно примірник коштує без почтової пересилки о 50 сот. більше.

Радимо спішити ся!

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович.

Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сукстуська 19.